

درخواست اعاده دادرسی در رویه دادگاهها

گروه پژوهشی
انتشارات چراغ دانش

بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا

«بنیاد بین‌المللی حقوقی سنا» با تیمی متشکل از مؤلفین، مدرسین، وکلا و کارشناسان مجرب با کارگروه‌های تخصصی در حوزه‌های: املاک و اراضی، سرقفلی، بیمه‌ای، گمرکی، ثبتی، وصول مطالبات، تنظیم قراردادهای، ارث و امور حسبی، امور خانواده و مسائل کیفری آماده ارائه مشاوره و پاسخگویی به پرسش‌های حقوقی هم‌میهنان محترم می‌باشد.

گروه وکلای سنا: ۰۲۱ ۸۸۱۴۰۶۰۲-۸۸۸۶۵۱۲۰

ارتباط مستقیم با دفتر واحد دعاوی: ۸۸۱۴۰۸۰۸

انتشارات چراغ دانش

انتشارات چراغ دانش اعلام می‌دارد طی گزارشهای دریافتی و پیگیری‌های بازرسی این انتشارات مشخص گردیده است بعضی از اشخاص از اسم و آرم انتشارات چراغ دانش سوءاستفاده نموده یا به مجعول خود را نماینده یا شعبه‌ای از انتشارات چراغ دانش در خیابان انقلاب در تهران و حتی بعضی از استانها و شهرستانها معرفی نموده اند که ضمن پیگیری قانونی و برخورد قضایی با این اشخاص خاطی به استحضار همکاران حوزه نشر، چاپ و پخش کتاب شدر صورت وجود نمایندگی در شعب در تهران یا شهرستانها این موضوع در سایت رسمی انتشارات اعلام خواهد شد.

تهران، میدان هفت تیر، ورودی مدرس، کوچه مازندرانی، پ ۴، ط ۶، واحد ۱۴

تلفن تماس: ۰۲۱ ۸۸۱۴۰۶۰۱-۲

www.cheraghdanesh.com

چراغ دانش چراغ راه اندیشه‌هاست.

فهرست کلی

۱۳	مقدمه
۱۵	معرفی درخواست اعاده دادرسی و نمونه دادخواست
۱۷	مبحث اول: تعریف و انواع اعاده دادرسی
۱۷	گفتار اول: آراء قابل اعاده دادرسی
۱۹	مبحث دوم: جهات اعاده دادرسی
۲۴	مبحث سوم: مهلت و اصحاب دعوا در اعاده دادرسی
۲۴	گفتار اول: مهلت درخواست اعاده دادرسی
۲۵	گفتار دوم: اصحاب دعوا در اعاده دادرسی
۲۶	مبحث چهارم: نحوه درخواست اعاده دادرسی
۲۶	گفتار اول: اعاده دادرسی اصلی
۲۷	گفتار دوم: اعاده دادرسی طاری
۲۹	مبحث پنجم: تشریفات رسیدگی به اعاده دادرسی
۲۹	گفتار اول: هزینه دادرسی اعاده دادرسی
۲۹	گفتار دوم: محل تقدیم دادخواست اعاده دادرسی
۳۱	مبحث ششم: آثار اعاده دادرسی
۳۱	گفتار اول: اثر قبول اعاده دادرسی بر اجرای حکم
۳۲	گفتار دوم: نقض حکم مورد درخواست اعاده دادرسی
۳۷	درخواست اعاده دادرسی در آرای دیوان عالی کشور
۳۹	مبحث اول: آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور
۴۷	مبحث دوم: آرای اصراری دیوان عالی کشور
۵۳	مبحث سوم: آرای شعب دیوان عالی کشور
۶۷	درخواست اعاده دادرسی در آرای دادگاهها
۶۹	مبحث اول: آرای دادگاههای بدوی و تجدیدنظر
۱۲۰	مبحث دوم: آرای دادگاههای انتظامی قضات
۱۳۱	درخواست اعاده دادرسی در نشستهای قضائی
۱۶۷	درخواست اعاده دادرسی در نظریه‌های مشورتی

۱۹۱.....	درخواست اعاده دادرسی در قوانین ومقررات
۱۹۳.....	از قانون آیین داد رسی مدنی
۱۹۷.....	از قانون آیین دادرسی کیفری
۲۰۱.....	بخشنامه به واحدهای قضایی سراسر کشور
۲۰۳.....	منابع و مآخذ

فهرست جزئی

۱۳	مقدمه
۱۵.....	معرفی درخواست اعاده دادرسی و نمونه دادخواست
۱۷.....	مبحث اول: تعریف و انواع اعاده دادرسی
۱۷.....	گفتار اول: آراء قابل اعاده دادرسی
۱۹.....	مبحث دوم: جهات اعاده دادرسی
۲۴	مبحث سوم: مهلت و اصحاب دعوا در اعاده دادرسی
۲۴.....	گفتار اول: مهلت درخواست اعاده دادرسی
۲۵.....	گفتار دوم: اصحاب دعوا در اعاده دادرسی
۲۶	مبحث چهارم: نحوه درخواست اعاده دادرسی
۲۶.....	گفتار اول: اعاده دادرسی اصلی
۲۷.....	گفتار دوم: اعاده دادرسی طاری
۲۹.....	مبحث پنجم: تشریفات رسیدگی به اعاده دادرسی
۲۹.....	گفتار اول: هزینه دادرسی اعاده دادرسی
۲۹.....	گفتار دوم: محل تقدیم دادخواست اعاده دادرسی
۳۱.....	مبحث ششم: آثار اعاده دادرسی
۳۱.....	گفتار اول: اثر قبول اعاده دادرسی بر اجرای حکم
۳۲.....	گفتار دوم: نقض حکم مورد درخواست اعاده دادرسی
۳۷.....	درخواست اعاده دادرسی در آرای دیوان عالی کشور
۳۹.....	مبحث اول : آرای وحدت رویه دیوان عالی کشور
۳۹.....	۱. مرجع رفع اختلاف در امر صلاحیت در رسیدگی به درخواست اعاده دادرسی

۴۳.....	۲. قرار رد درخواست اعاده دادرسی از حکم دادگاه حقوقی
۴۷.....	مبحث دوم : آرای اصراری دیوان عالی کشور
۴۷.....	۱. ابتدای مهلت اعاده دادرسی
۵۰.....	۲. جهت و مبدأ مهلت اعاده دادرسی در احکام مغایر
۵۳.....	مبحث سوم : آرای شعب دیوان عالی کشور
۵۳.....	۱. خصوصیات اعاده دادرسی مبنی بر اعمال ماده ۱۸ و تشخیص خلاف شرع
۵۶.....	۲. عدم صلاحیت دیوان عالی کشور در رسیدگی به تقاضای اعاده دادرسی
۵۹.....	۳. کتمان سند جهت تجویز اعاده دادرسی
۵۹.....	۴. درخواست اعاده دادرسی با استناد به پرونده بدوی
۶۰.....	۵. اعاده دادرسی مجدد
۶۰.....	۶. مرجع رسیدگی به درخواست اعاده دادرسی
۶۱.....	۷. اعاده دادرسی و رد دعوی خلع ید
۶۷.....	درخواست اعاده دادرسی در آرای دادگاه ها
۶۹.....	مبحث اول : آرای دادگاه های بدوی و تجدیدنظر
۶۹.....	۱. اعاده دادرسی به علت عدم صدور حکم در ماهیت امر
۷۰.....	۲. عدم پذیرش اعاده دادرسی به استناد استشهادیه مکتوب
۷۳.....	۳. قطعیت رأی دادگاه بدوی راجع به اعاده دادرسی
۷۴.....	۴. عدم امکان تجدیدنظرخواهی آراء قطعی
۷۷.....	۵. عدم ذکر شماره دادنامه مورد اعاده دادرسی
۷۹.....	۶. قطعیت رأی دادگاه عمومی در رد اعاده دادرسی از رأی شورای حل اختلاف
۸۱.....	۷. اعاده دادرسی به دلیل حيله و تقلب در تحصیل حکم
۸۳.....	۸. عدم امکان اعاده دادرسی نسبت به قرار رد دعوا
۸۵.....	۹. عدم ارائه صورت جلسه جدید مورد استناد جهت اعاده دادرسی
۸۶.....	۱۰. تجدیدنظر و اعاده دادرسی نسبت به آرای شورای حل اختلاف
۸۸.....	۱۱. تأثیر تصریح به قابلیت تجدیدنظر آرای قطعی
۹۱.....	۱۲. عدم استناد به سند موجود در مرجع رسمی در دادخواست اعاده دادرسی
۹۳.....	۱۳. اعاده دادرسی نسبت به رأی داور
۹۵.....	۱۴. اعاده دادرسی به علت تقلب در دعوی اجرت المثل

۱۵. مصداق سند مکتوم در دعوای اعاده دادرسی ۹۸
۱۶. ارائه سند مکتوم جهت اعاده دادرسی ۱۰۱
۱۷. مصادیق تعارض آرای موجب اعاده دادرسی ۱۰۳
۱۸. اعاده دادرسی در دعوای تخلیه و انتزاع ید ۱۰۶
۱۹. درخواست اعاده دادرسی با ارائه قرارداد اجاره ۱۰۹
۲۰. تجویز اعاده دادرسی مبنی بر حکم صدور حکم تخلیه ۱۱۱
۲۱. اعاده دادرسی مبنی بر تخلیه مورد اجاره به علت تغییر شغل ۱۱۲
۲۲. شهادت شهود جهت تجویز اعاده دادرسی در دعوای تخلیه ۱۱۳
۲۳. اعاده دادرسی نسبت به یک فقره چک بابت ثمن قرارداد ۱۱۵
۲۴. درخواست اعاده دادرسی در دعوای مطالبه وجه التزام ۱۱۷
- مبحث دوم : آرای دادگاه‌های انتظامی قضاات ۱۲۰**
۱. تجویز اعاده دادرسی بدون رعایت قوانین آیین دادرسی مدنی ۱۲۰
۲. رد دادخواست اعاده دادرسی با توسل به عدم صلاحیت دادگاه ۱۲۰
۳. رسیدگی مجدد به دعوای مختومه ۱۲۱
۴. تقاضای اعاده دادرسی مانع اجرای حکم نیست ۱۲۱
۵. درخواست اعاده دادرسی به احکام دادگاه عالی انتظامی قضاات ۱۲۳
۶. اعاده دادرسی مبنی بر محکومیت بازپرس ۱۲۴
۷. اعاده دادرسی در دعوای خلع ید و تحویل مبیع ۱۲۵
۸. غیر قابل اعاده دادرسی بودن رد تقاضای پروانه وکالت ۱۲۷
۹. اعاده داوری از تخفیف مجازات ۱۲۷
- درخواست اعاده دادرسی در نشست‌های قضائی ۱۳۱**
۱. حق تجدیدنظرخواهی و اعاده دادرسی برای شرکت‌های بیمه ۱۳۳
۲. مرجع رسیدگی به تقاضای اعاده دادرسی از رأی پژوهشی و قطعی ۱۳۴
۳. اعتراض ثالث طاری در مرحله واخواهی مقایسه تأیید رأی با صدور ۱۳۴
۴. تقاضای تقسیم مجدد ماترک بر اساس مدارک جدید و اعاده دادرسی ۱۳۶
۵. اعاده دادرسی در مهلت تجدیدنظرخواهی ۱۳۸
۶. معیار کتمان سند برای اعاده دادرسی ۱۳۸
۷. مرجع رسیدگی به اعاده دادرسی در مورد حکم بدوی تأیید شده در دادگاه تجدیدنظر ... ۱۳۹

۸. نحوه اعاده دادرسی نسبت به آرای ابرام شده در دیوان عالی کشور ۱۴۰
۹. مرجع صالح برای اعاده دادرسی پرونده‌ای که دادخواست تجدیدنظر ۱۴۲
۱۰. نسبت به احکام صادره از دادگاه‌های عمومی ۱۴۳
۱۱. قابلیت تجدیدنظرخواهی قرار رد اعاده دادرسی ۱۴۴
۱۲. تقاضای اعاده دادرسی با عنایت به اظهارنظر هیئت کارشناسان ۱۴۵
۱۳. عدم جواز رسیدگی مجدد نسبت به حکم قطعی ۱۴۷
۱۴. اعاده دادرسی نسبت به حکم صادره الزام به تنظیم سند رسمی ۱۴۸
۱۵. جهات و مهلت اعاده دادرسی طبق مواد ۴۲۶ و ۴۳۰ قانون آیین دادرسی مدنی ۱۵۰
۱۶. کشف مدرکی دال بر جعلی بودن سند ارائه شده از سوی محکوم‌له ۱۵۱
۱۷. اعاده دادرسی با ارائه دلیل جدید در دعوی تصرف عدوانی ۱۵۲
۱۸. اعاده دادرسی پس از اثبات جعلیت سند ۱۵۳
۱۹. تقاضای اعاده دادرسی از محکومیت به حبس در تصادف رانندگی ۱۵۴
۲۰. تخفیف مجازات پس از اعاده دادرسی ۱۵۶
۲۱. اعاده دادرسی یا فرجام‌خواهی با استناد به رأی نقض شده ۱۵۶
۲۲. اعاده دادرسی در پرونده قتل عمدی ۱۵۷
۲۳. تقاضای مطالبه مهر به نرخ روز یا اعاده دادرسی ۱۵۸
۲۴. اجرای دو حکم پرداخت وجه چک با استرداد لاشه همان چک ۱۵۸
۲۵. تکلیف احکام معارض در اجرای احکام ۱۵۹
۲۶. ردّ درخواست اعاده دادرسی ۱۶۰
۲۷. قابلیت اعاده دادرسی حکم قطعی ۱۶۱
۲۸. مرجع صالح برای رسیدگی به اعاده دادرسی ۱۶۱
۲۹. کتمان سند در اعاده دادرسی ۱۶۲
۳۰. مرجع اعاده دادرسی در صورت قطعیت حکم تجدیدنظر ۱۶۳
- درخواست اعاده دادرسی در نظریه‌های مشورتی ۱۶۷**
۱. هزینه دادرسی مرحله پژوهشی و فرجامی و خسارات دادرسی ۱۶۹
۲. اعاده دادرسی و اخراج مستخدم ۱۷۰
۳. اعاده دادرسی از رأی دادسرا ۱۷۰
۴. اعاده دادرسی نسبت به احکام دادگاه مدنی خاص ۱۷۱

۵. مرجع رسیدگی به دعوای اعاده دادرسی ۱۷۱
۶. تقاضای همزمان اعاده دادرسی و نقض حکم ۱۷۲
۷. عدم اعتراض به رأی قطعی جز از طریق اعاده دادرسی و اعتراض ثالث ۱۷۳
۸. اعاده دادرسی نسبت به حکم قطعی دادگاه تجدیدنظر ۱۷۳
۹. صرف پذیرش اعاده دادرسی کافی برای رسیدگی نیست ۱۷۴
۱۰. جهات تجدیدنظرخواهی به منظور استفاده در اعاده دادرسی ۱۷۵
۱۱. میزان هزینه دادرسی در اعتراض شخص ثالث و اعاده دادرسی ۱۷۶
۱۲. دادگاه صالح رسیدگی به اعاده دادرسی از رأی برخلاف شرع ۱۷۶
۱۳. اعاده عملیات اجرایی حکم اجرا شده ۱۷۷
۱۴. اعاده دادرسی در دعوای جعل ۱۷۷
۱۵. اعاده دادرسی از رأی دادگاه عمومی ۱۷۸
۱۶. اعاده دادرسی از ابطال گزارش مأمور ابلاغ ۱۷۹
۱۷. اعاده دادرسی از رأی شورای حل اختلاف ۱۸۰
۱۸. اعاده دادرسی در انتقال ملک فروخته شده ۱۸۰
۱۹. اعاده دادرسی به خواسته ابطال سازش نامه و انتقال ملک مشاعی ۱۸۱
۲۰. اعاده دادرسی به علت اشتباه در نظریه کارشناس ۱۸۱
۲۱. عدم تلقی شهادت شهود از جهات اعاده دادرسی ۱۸۲
۲۲. اعاده دادرسی نسبت به جهات دیگر رأی برخلاف شرع ۱۸۲
۲۳. ارائه دادخواست تقابل ابطال سند در دعوای اعاده دادرسی ۱۸۳
۲۴. شرط صدور قرار قبولی جهت رسیدگی به ماهیت دعوای اعاده دادرسی ۱۸۳
۲۵. مرجع صالح برای پذیرش دادخواست اعاده دادرسی ۱۸۴
۲۶. اعاده دادرسی در اتهام به جعل مأمور ابلاغ ۱۸۴
۲۷. اعاده دادرسی از رأی ابرام شده ۱۸۵
۲۸. تقاضای اعاده دادرسی نسبت به جعلی بودن سند عادی ۱۸۵
۲۹. عدم ذکر جهت موجه درخواست اعاده دادرسی ۱۸۶
۳۰. قید شماره حکم دادگاه بدوی در دادخواست اعاده دادرسی ۱۸۷
۳۱. عدم نسخ ماده واحده لایحه قانونی راجع به تجویز اعاده دادرسی ۱۸۷
۳۲. رسیدگی به تقاضای اعاده دادرسی نسبت به حکم بدوی ۱۸۸

۱۸۸.....	۳۳. مرجع تقدیم دادخواست اعاده دادرسی
۱۸۹.....	۳۴. منظور از دادگاه صادرکننده حکم
۱۹۱	درخواست اعاده دادرسی در قوانین ومقررات
۱۹۳.....	از قانون آیین داد رسی مدنی.....
۱۹۳.....	مبحث دوم- مهلت درخواست اعاده دادرسی
۱۹۴.....	مبحث سوم- ترتیب درخواست اعاده دادرسی و رسیدگی
۱۹۷.....	از قانون آیین دادرسی کیفری.....
۲۰۱.....	بخشنامه به واحدهای قضایی سراسر کشور.....
۲۰۳.....	منابع و مآخذ

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود متفاوت است البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کیفیت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی حین تحصیل در دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی مشغول به کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با اشتغال به کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به‌طور کلی رشته حقوق، قبل از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، رویه‌های قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر، مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خوانندگان قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ قشری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه علمی نمی‌باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه موجب عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هرکدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انسجام‌بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظایف فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به صورت منظم و منحصر به فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب جداگانه به صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید لذا در راستای تأمین این هدف، مجموعه‌ای از کتاب‌ها تحت عنوان کلی «دعوا... در رویه دادگاه‌ها» که شامل موارد زیر است تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آراء اصراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور؛

۴. آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی؛

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه‌کنندگان عزیز قرار گیرد.

مختصر و ویژگی‌های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوا؛

۲. تقسیم‌بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛

۳. ارائه معرفی دعوا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛

۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛

۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.

«گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پربار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

یک هزار و سیصد و نود و شش

فصل اول

معرفی درخواست اعاده دادرسی و نمونه دادخواست

